Loes den Hollander

Vrijdag

A.W. Bruna Uitgevers

1

De stad puilt uit van de toeristen. Op de Oudezijds Voorburgwal staat een groep Japanners zich te verdringen voor het raam van een prostituee, die verveeld naar de belangstelling zit te staren. Het zijn allemaal mannen en ze lijken zich nogal te amuseren. Ze stoten hoge klanken uit en porren elkaar in de zij. Een van hen maakt een obsceen gebaar naar zijn kruis.

Sandra probeert hen te omzeilen door midden op straat te gaan lopen, maar ze wordt door driftig getoeter van enkele automobilisten weer naar het trottoir gedirigeerd. Ze is laat. Dit is weer eens zo'n dag waarop alles tegenzit. Eerst versliep ze zich, daarna liep het koffiezetapparaat over omdat ze de oude koffie niet had weggegooid en tot overmaat van ramp belde de accountant ook nog met allerlei vragen voor de jaarrekening op het moment dat ze moest vertrekken.

Het is al tien voor halfdrie, ziet ze op de torenklok van de kerk die in dezelfde straat staat als hotel De Beurs. Ze spreken altijd om twee uur af. Als hij maar niet heeft gedacht dat ze niet komt. Ze gaat nog sneller lopen, maar als ze bijna bij de trap is aangekomen voor de ingang van het hotel staat ze opeens stil. Het is er weer. Een echo van haar voetstappen, ergens achter haar. Iemand die haar volgt? Ze draait zich om. Geen mens te zien. Wat is dat toch? Geïrriteerd trekt ze haar schouders op en gaat naar binnen.

'Goedemiddag, dame.' De vriendelijke portier glimlacht cor-

rect als Sandra het hotel binnenkomt. 'Ik haal de lift voor u.' Sandra zou weleens willen weten wat hij wérkelijk denkt als hij haar ziet. Hij heeft altijd als ze hier komt dezelfde onverstoorbare glimlach op zijn gezicht en zijn tekst staat óók vast. Nooit een toespeling op wat ze hier komt doen, nooit een vraag. Als ze in de lift stapt, buigt de portier galant en drukt op de knop waar het cijfer 3 bij staat. Hij stapt weer terug en de liftdeuren sluiten zich.

Sandra zou de weg naar haar doel zelfs blind kunnen vinden. Derde etage, uit de lift rechts, de laatste kamer in de gang. Nummer 314. Het staat in sierlijk schuine gouden letters op de deur. Ze gaat snel naar binnen en loopt regelrecht in uitgestrekte armen. 'Ik werd al ongerust,' hoort ze, maar de rest van wat hij zou willen zeggen verdwijnt in een lange intense kus. Op deze manier beginnen ze hun geheime uren altijd: hongerig en gulzig, ongeduldig aan elkaars kleren plukkend. Sandra maakt zich als eerste los. 'Even douchen, kom je ook?' Ze trekt hem mee naar de badkamer.

Ze roken. Ze zijn allebei al maanden geleden gestopt met roken maar als ze met elkaar vrijen, kunnen ze niet zonder een sigaret. Niets is zo lekker als een sigaret na intensieve seks. Ze heeft er vandaag twee meegenomen. De eerste is bijna opgerookt, ze nemen steeds om beurten een trekje.

Hij huurt de kamer altijd van twee tot vijf uur, maar als ze een uurtje langer blijven zegt niemand daar iets van. Hun mobiele telefoons hebben ze uitgezet. De gordijnen zijn gesloten, de gedimde bedlampjes verspreiden een intiem licht. Sandra voelt zijn vingertoppen over haar buik strijken. Ze dwalen af naar beneden. Ze houdt haar adem in. 'O god,' schreeuwt ze even later. Zijn mond zoekt haar lippen. Ze kijken elkaar aan.

'Lichtblauwe ogen met een donkerblauw randje, die me helemaal gek kunnen maken,' fluistert hij. 'Hoe kom je aan die ogen?'

Ze glimlacht. ‘Die heb ik van mijn overspelige grootvader. Mijn moeder is haar hele leven al bang dat ik zijn streken heb geërfd. Ze zou een hartverzakking krijgen als ze wist wat ik momenteel aan het doen ben.’

2

Haar moeder denkt dat Sandra zich haar opa niet meer kan herinneren. Ze was pas zeven jaar toen hij verdween. Maar Sandra herinnert zich haar opa nog heel goed. Niet dat hij verdween, daar weet ze inderdaad nauwelijks meer iets van. Die daad werd achter gesloten deuren besproken en vragen werden afgedaan met vage verklaringen. Opa was ziek en moest ergens heel lang uitrusten om weer beter te kunnen worden, vertelde haar moeder. Ze herinnert zich dat ze daar niets van geloofde.

Ze was opa's oudste kleinkind en zijn lievelingetje. Hij gaf haar veel meer aandacht dan haar jongere zusje. Ze weet nog dat hij haar kwam ophalen met de fiets waar op de bagagedrager een kinderstoeltje was gemonteerd.

'Houd opa maar goed vast,' zei hij altijd zodra ze reden en dan sloeg ze haar armen om zijn middel. Hij nam haar mee naar de weilanden waar koeien en schapen graasden. Ze gingen naar de grote vijver om eendjes te voeren. Opa vertelde haar hoe de bomen heetten waar ze langskwamen, hoe de konijntjes leefden die ze zagen wegschieten en waarom het gevaarlijk was om te dicht bij het water te staan. Ze aten de boterhammen met leverworst op die hij bij zich had. Ze zaten in een papieren zak waarop HEMA stond. Oma kocht alle vleeswaren bij de HEMA, die was het voordeligst. Sandra was dol op leverworst.

'Jij bent opa's allerliefste kleine meid,' verzekerde opa haar,

'wij blijven altijd vrienden. Als jij groot bent en ik een oude knorrepot, kom ik bij jou in de buurt wonen en dan zorg je voor mij op mijn oude dag.' In haar kinderlijke fantasie bouwde ze al een huisje in de tuin voor hem.

Sandra was het liefst met hem alleen, want dan waren er geen spanningen. Met haar moeder of oma in de buurt veranderde er iets. Soms ving Sandra weleens iets op van een gesprek tussen hen.

'Ik heb tegen hem gezegd dat ik het niet meer accepteer,' hoorde ze haar oma enkele weken voor opa verdween op hoge toon zeggen. 'Ik ben het zát! Nog één keer en ik gooi hem de deur uit.'

'Ik snap niet dat je die ene keer nog afwacht,' antwoordde de moeder van Sandra bits. 'Jij weet toch ook wel dat hij er nooit mee ophoudt? Wat let je om het nú gewoon te doen?'

'Jij snapt dat niet. Ik hou van die man, ik wil hem niet kwijt. Als jouw man was blijven leven zou je zulke dingen ook door de vingers hebben gezien.'

Sandra hoorde haar moeder snuiven. 'Daar gaan we weer. Mijn man is dood, moeder, en ik kan je verzekeren dat hij mij nooit op die manier behandeld zou hebben. Afgezien van het feit dat ik me ook nooit zo had láten behandelen. Als je dát liefde noemt, wil ik er graag de rest van mijn leven verschoond van blijven.'

Opa had lichtblauwe ogen met een donkerblauw randje. Soms nam hij Sandra mee naar een spiegel. 'Kijk, wij hebben precies dezelfde ogen.' Ze drukten hun neuzen tegen het glas om het goed te kunnen zien.

Sandra herinnert zich de trotse toon nog waarop hij dat zei. Ze durfde het nooit hardop te zeggen, maar diep in haar hart had ze liever het kind van opa dan dat van haar moeder willen zijn.

En opeens was hij weg en leek het erop dat hij niet meer terug zou komen.

Oma woonde een paar weken bij hen, omdat ze niet alleen

kon zijn. Ze was helemaal aangeslagen en sprak nauwelijks. Sandra's moeder liep met een norse trek op haar gezicht rond, Sandra ging haar uit de weg. Er hing een vreemde sfeer in huis, een broeierige sfeer. Je verwachtte elk moment een uitbarsting, maar je wist absoluut niet waar die vandaan kon komen. Oma ging uiteindelijk naar haar eigen huis terug en ontdeed zich van alles wat van opa was geweest. Later heeft Sandra aan haar gevraagd of de foto nog bestond die van opa en haar was gemaakt toen ze een keer op het punt stonden om een fietstocht te gaan maken. Ze weet nog precies hoe die foto eruitzag. Opa stond lachend naast de fiets, zij zat in haar stoeltje achterop. Ze zwaaiden allebei naar degene die de foto nam.

'Die foto heb ik nooit gezien en ik ga er ook niet naar zoeken, ik wil die kop nergens meer tegenkomen,' was het afgemeten antwoord.

Vrienden van oma opperden dat er iets ernstigs met haar man kon zijn gebeurd, maar oma wilde aan niemand uitleg geven.

Voor Sandra's moeder stond vast wat er was gebeurd. 'De grond werd hem gewoon te heet onder de voeten en hij is er tussenuit geknepen, de lafbek. Wie weet waar hij uithangt en met wie. Het zal me niet verbazen als ik ergens een serie halfbroers en -zussen heb. Maar ik hoef het niet te weten. Voor mij is hij dood.'